

ENIGE INTERESSANTE VONDSTEN

Monacha (Zendobiella) rubiginosa was tot dusver langs de Maas in Limburg bekend van een enkele vindplaats ter hoogte van het kasteel Oost, enige km's ten Zuiden van Maastricht. Dit is wel als een op zich zelve staand voorkomen aangemerkt, waarvan men zich het hoe is blijven afvragen in de veronderstelling dat de soort de Rijn is komen afzakken.

Het aantreffen door mij van de soort langs de Maas ter hoogte van Geulle (11 mei 1957, zowel levend als lege huisjes), ettelijke km's ten Noorden van Maastricht, wettigt m.i. het vermoeden dat deze soort meer verspreid langs de Maas voorkomt, daar het een volkomen gelegenheidskijkje ter plaatse is geweest en met de vindplaats-Oost het enige plekje waar ik langs de Maas in Limburg op de soort attent geweest ben.

Ik verwacht haar dan ook wel aan de overzijde, op Belgisch grondgebied, van welk land zij bij mijn weten nog niet gesignaleerd is. Bij een voorkomen langs ons Limburgs Maasgedeelte kan men zich voorts afvragen of dit een stroom-afwaartse of stroom-opwaartse verbreiding is. Bij de wel aangenomen verspreidingswijze is eerder aan dit laatste te denken; met deze tweede vondst is er in ieder geval aanleiding op een voorkomen ook langs de Maas, zowel hoger op als lager dan genoemde vindplaatsen, te letten!

Ik trof ter plaatse eveneens Succinea sarsi aan, welke soort mede op de vindplaats-Oost is aangetroffen (dr. van Regteren Altena). Deze soort heb ik in 1955 veel hoger op langs de Maas aangetroffen, nl. op Belgisch gebied te Hastière (par dela) en te Hermeton s.M., en op Frans gebied tussen Fumay en Revin. Dus langs het deel van de Maas, waar deze tussen Dinant en Charleville-Mézières door de Ardennen haar weg vindt.

In verband ook met de nomenclatuur - Succinea sarsi Esmark is wel vereenzelvigd met de van de Côte d'Azur beschreven Succinea elegans Risso: elegans en Succinea pfeifferi Rossmassler zijn mogelijk identiek, waarbij elegans de oudere benaming is; er kunnen natuurlijk ook drie verschillende soorten onder deze drie benamingen schuilevinkje spelen, wordende momenteel twee soorten, nl. pfeifferi enerzijds en elegans/sarsi anderzijds anatomisch onderscheiden, terwijl de oorspronkelijke beschrijvingen op, zeker niet steekhoudende, schelpkenmerken zijn gebaseerd - mag het een vraag van meer belang heten hoever bedoelde soort zuidelijk in Frankrijk voorkomt. Zelve heb ik gedurende drie vacantieverblijven in de laatste jaren in Zuid Frankrijk nooit anders aangetroffen dan "pfeifferi". Zo te Carcassonne (langs de Aude) en op nu talrijke vindplaatsen in de Pyrénées Orientales (diverse vindplaatsen in het bergdal van de Tet en zij dalen, voorts in de vlakte van de Roussillon bij Ille s. Tet en bij Argelès s. Mer). Ik wijk derhalve de lezers, die Zuid Frankrijk bezoeken, vooral de bezoekers van de Côte d'Azur, bij deze op om vandaar alcohol-materiaal van Succinea's mee te nemen en hiervan af te staan te meer geïnteresseerde en/of wel bevoegde plaatsen. Dr. van Regteren Altena bv. is met dit onderwerp, waarbij lege huisjes practisch van geen nut zijn, doende.

Argelès s. Mer hierboven genoemd hebbende, deel ik naar aanleiding van de recente publicaties van Kuiper, resp. dr. Venmans in het C.B. over Potamopyrgus jenkinsi nog mede, dat ik de soort in een enkel, behoorlijk groot exemplaar (gecontroleerd door Watson) verzamelde bij het vlak nabij gelegen Le Racou in een waterloopje, waarvan ik de ins and outs verder niet heb kunnen nagaan. Ik wijs er voorts op dat het levende dier ook zeer kennelijk is tegenover Hydrobia ulvae en H. stagnalis door zijn lange, dunne en zeer bewegelijke tentakels, zijnde deze bij de drie soorten zeer verschillend gevormd. Ik heb ze gedrieën wel langere tijd levend kunnen houden in een zelfde water, dat dan voor jenkinsi niet te zilt en voor de andere twee niet te zoet kan zijn (binnendijkse ulvae, brakwater jenkinsi).

Tenslotte moge hier nog vermeld worden, dat ik Planorbis riparius o.m. in de Gaasp bij de Gaaspbrug en in het Gein bij de Geinbrug onder Weesp aantrof (22 april 1957), voorts in het veenplasgebied van Langeraar tussen Bilderdam en Pulmot (22 mei 1956), telkens in levende exemplaren.

D. Aten.